CWESTIWN GAN Y CYNGHORYDD SION JONES

Cwestiwn

'Be mae'r Arweinydd yn ei wneud i sicrhau bod contractau sero awr yn Cyngor Gwynedd yn cael ei atal?'

Ateb y Cynghorydd Dyfed Edwards:-

"Mae contractau "sero awr", neu gytundebau dim oriau, yn fater sydd wedi derbyn cryn sylw o fewn a thu hwnt i'r Cyngor yn ddiweddar. Mae yna sawl un sy'n camddehongli cytundebau dim oriau i gynnwys trefniadau i gyflogi gweithwyr achlysurol ac mae'n bwysig i mi nodi yn y lle cyntaf beth yw'r gwahaniaeth rhwng y naill drefniant a'r llall.

Yn ymarferol, mae gweithiwr sydd ar gytundeb dim oriau yn gweithio oriau yn rheolaidd ond heb sicrwydd o'r nifer oriau sydd i'w gweithio o un wythnos i'r nesaf. Mae hyn yn wahanol i drefniant gwaith achlysurol ple bo unigolion yn derbyn cynnig o waith pan fo dyweder aelod parhaol o staff yn sâl/ar ei wyliau neu pan fo angen staff ychwanegol ar gyfer digwyddiad penodol. Mae ACAS (Y Gwasanaeth Cynghori, Cymodi a Chyflafareddu) ei hun yn cydnabod y gwahaniaeth yma rhwng trefniant gwirioneddol achlysurol a chytundeb dim oriau.

Mae gan y Cyngor hwn aelodau o staff a gyflogir ar gytundebau dim oriau ac maent i gyd yn cael eu cyflogi o fewn y maes gofal. Trefniant hanesyddol yw hwn a 'does yr un gweithiwr newydd wedi'i benodi ar sail y math yma o gytundeb ers dros tair blynedd bellach.

Yn 2011/12, roedd yna 338 o weithwyr y Cyngor ar gytundebau dim oriau. Mae'r nifer hwn wedi gostwng i 81 erbyn Rhagfyr y llynedd ac hynny yn sgil trafodaethau hefo gweithwyr unigol arweiniodd at nifer fawr ohonynt yn derbyn cytundeb oriau gwaith penodol. Bydd y nifer o'r math yma o gontractau yn gostwng ymhellach yn yr wythnosau nesaf yn sgil newidiadau a gytunwyd arnynt hefo carfan o weithwyr cefnogol yn ddiweddar.

Mae'r nod o gael gwared yn llwyr o gytundebau dim oriau yn un y mae'r Cyngor o ddifrif ynglyn ag o. Mae'r gostyngiad sylweddol yn y nifer a gyflogir ar y fath gontractau yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn brawf diamheuol o hynny".

CWESTIWN GAN Y CYNGHORYDD AERON M JONES

Cwestiwn

"Gyda nifer helaeth yng Ngwynedd sydd mewn busnes neu'n rhedeg busnes bychain, pa mor llwyddiannus mae'r Cyngor wedi bod wrth weithredu'r Prosiect Cadw'r Budd yn Lleol o ran cadw gwariant gan y Cyngor gyda chontractwyr lleol?"

Ateb y Cynghorydd Mandy Williams-Davies:-

"Wrth ateb y cwestiwn hwn, mae'n bwysig bod y Cyngor yn deall bod nifer o reolau cyfreithiol a statudol o ran ein trefniadau tendro a bod hynny yn cyfyngu ar y graddau yr ydym yn medru dyfarnu cytundebau i gwmnïau lleol. Mae'n rhaid dangos yn glir bod ein prosesau yn agored a thryloyw ac yn sicr gwerth am arian. Fodd bynnag, amcan y Prosiect Cadw'r Budd yn Lleol yw uchafu gwariant y Cyngor gyda busnesau lleol.

Mae'r ffigurau diweddaraf ar ein perfformiad yn y maes yn y fersiwn o'r Cynllun Strategol sydd gerbron y Cyngor heddiw, sef:-

	2012/13	2013/14	2014/15
CAFF06d Canran gwariant y Cyngor efo busnesau lleol	40.35	40.33	40.42

Mae dau bwynt arall i'w wneud yma. Yn gyntaf, mae'r canrannau hyn yn cymharu'n ffafriol gyda siroedd eraill yng Nghymru. Yn ail, nid yw'r ffigwr hwn o reidrwydd yn rhoi darlun cywir o'r budd i'r sir gan bod y diffiniad o fusnes lleol yn dibynnu ar gyfeiriad pencadlys y cwmni; mae nifer o achosion o gwmnïau sydd yn cyflogi ac efo swyddfeydd llai yn sirol lle mae'r pencadlys y tu allan i'r sir ac ni fyddent yn cyfrif tuag at y mesur hwn.

Mae uchelgais y Cyngor i wella hyn ymhellach yn uchel ac, fel y mae'r Cynllun Strategol yn datgan, rydym yn gweithio gyda chwmnïau lleol i'w cynorthwyo i gystadlu am waith ac yn newid ein trefniadau mewnol wrth gyflwyno trefn "rheolaeth categori". Y nod yn y Cynllun Strategol yw bydd cynnydd arwyddocaol yn y nifer o fusnesau sydd â'r ddealltwriaeth a'r gallu i ennill cytundebau'r Cyngor. Mae manylion llawn y prosiect i'w weld ar dudalen 29 y Cynllun Strategol sydd yn rhaglen y Cyngor heddiw."